

*แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียน ของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

รุ่งฤทัย จิน๊ะ^{1*} พูนชัย ยาวีราช² หาญศึก เล็บครุฑ³

¹นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

*Corresponding author e-mail: rungrutai1996@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 2) ศึกษาปัจจัยในการบริหารวิชาการ และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 คน เครื่องมือที่ศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า 0.67– 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.985 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นจากสูตร Modified Priority Index และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด 2. ปัจจัยในการบริหารวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียน ได้แก่ 1.ปัจจัยภายใน ประกอบด้วยโครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา(S1) ผลผลิตและบริการ(S2) บุคลากร(M1) ประสิทธิภาพทางการเงิน(M2) วัสดุทรัพยากร(M3) และการบริหารจัดการ(M4) 2. ปัจจัยภายนอก (STEP) ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม (S) ด้านเทคโนโลยี (T) ด้านเศรษฐกิจ(E) และด้านการเมืองและกฎหมาย(P) 3. แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียน พบว่า การพัฒนาหลักสูตร ออกแบบให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ความต้องการของตลาดแรงงาน และทักษะเฉพาะทางของแต่ละกลุ่มโปรแกรม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี และการพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ควรใช้มาตรฐานสากลในการวัดผลด้านวิชาการ และประเมินผลจากผลงานจริง รวมถึงอัตราการจ้างงานสำหรับโปรแกรมวิชาชีพ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สนับสนุนการวิจัยของครูและนักเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน รวมถึงสร้างความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

คำสำคัญ : สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์; การบริหารงานวิชาการ; ความเป็นเลิศ

* Received: 22 February 2025, Revised: 11 March 2025, Accepted: 13 March 2025

The Guidelines for Academic Management to Foster Excellence in Students at Schools under the Chiang Rai Provincial Administration Organization

Roungrutai Jina^{1*} Phoonchai Yawirach² Hranseuk Lebkhute³

¹Master of Education in Educational Administration, Chiang Rai Rajabhat University

²Lecturer of Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

³Lecturer of Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: rungrutai1996@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the current and desired conditions 2) study the factors of academic administration, and 3) propose a guideline for the development of academic administration to create excellence for students in Chiang Rai Provincial Administrative Organization Schools. The samples were administrators and teachers of Chiang Rai Provincial Administrative Organization Schools. The sample size was 132. The study instruments included a questionnaire with content validity of 0.67–1.00 and a questionnaire reliability of 0.985, as well as an interview form. Quantitative data were analyzed by finding the mean and standard deviation. The data were analyzed for the need index using the Modified Priority Index formula and content analysis. The results of the study found that : 1. The current and desired states of academic management aimed at creating excellence for students were rated at high to very high levels overall. 2. Factors in academic administration to create excellence for students include: 1. Structure:S1, Products and Service: S2, Man: M1, Money:M2, Material: M3, and Management:M4 2. External factors (STEP) Socio-cultural Factors:S , Technological Factors: T, Economic Factors: E, and Political and Legal Factors: P. 3. Guidelines for developing academic administration to enhance learner excellence focus on aligning curricula with international standards, labor market needs, and required skills. Learning should incorporate project-based methods, internships, technology integration, and specialized training in fields. Schools should promote research among teachers and students while fostering industry and institutional collaboration. Learning resources should be enhanced through specialized training centers and advanced technology. Educational supervision should emphasize Coaching & Mentoring, Inquiry-Based Learning, and Simulation-Based Training. Establishing expert networks will support knowledge sharing and continuous improvement. Lastly, internal quality assurance should align with global standards to maintain high educational quality.

Keyword : Current and desired conditions; Academic Administration; Student Excellence

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศให้มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ในหมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ในหมวด 4 มาตรา 22 ได้กำหนดให้จัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและศักยภาพของตนเอง กระบวนการเรียนรู้จึงต้องออกแบบให้เอื้อต่อการพัฒนาทั้งความสามารถในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง สำหรับหมวด 5 มาตรา 39 กำหนดแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจผ่าน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) ซึ่งครอบคลุมการบริหารด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป โดยมุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นองค์กรหลักในการปฏิรูปการศึกษา มีความคล่องตัวและสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การกระจายอำนาจยังช่วยให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อันเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2560)

เมื่อมองจากผลการทดสอบระดับชาติไปสู่การผลการทดสอบระดับนานาชาติ ก็ยังพบว่า ประเทศไทยมีผลการประเมินที่สะท้อนถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในระดับที่ต่ำกว่าประเทศอื่น โดยแนวโน้มผลการประเมิน การทดสอบ PISA ของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2000 ถึง 2022 ผลการ ประเมินประกอบด้วยสามด้าน ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน มีแนวโน้มลดลง ถึงแม้ในช่วงปี 2009 ถึง 2012 ผลการประเมินด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านจะมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ในปี 2015 ผลการประเมินทั้งสามด้านกลับลดลงอย่างมาก และในปี 2022 คะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์ 394 คะแนน ด้านวิทยาศาสตร์ 409 คะแนน และด้านการอ่าน 379 คะแนน ซึ่งเมื่อเทียบกับ PISA ตั้งแต่ปีก่อนหน้านี้พบว่า คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดในรอบ 20 ปี ของประเทศไทย โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ (สถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2565) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงปัญหาการเรียนของประเทศไทยที่มีแนวโน้มจะตกต่ำลงอย่างต่อเนื่อง

การบริหารงานวิชาการเป็นศูนย์กลางและสิ่งสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เปรียบเสมือนดวงใจที่ให้พลังและชี้นำสถานศึกษาในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงานและพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาโดยทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (ยุทธนา เกื้อกูล, 2560) การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในสถานศึกษาทุกประการโดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของสถานศึกษา

โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ยึดหลักการศึกษา "ให้ความรักก่อนให้ความรู้" และ "สร้างคนดีก่อนคนเก่ง" ส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน จัดหลักสูตร 3 หลักสูตร 4 ช่วงชั้น และ 23 โปรแกรม แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ โปรแกรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โปรแกรมพัฒนานาวิชาชีพเฉพาะทาง โปรแกรมส่งเสริมทักษะและศักยภาพเฉพาะด้าน และโปรแกรมพัฒนาทักษะชีวิตและความเป็นผู้นำ โรงเรียนใช้กระบวนการสอนคิด ในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะ คิดเป็น ทำเป็น และรักการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามการบริหารงานวิชาการยังมีข้อจำกัด โดยแนวทางที่ใช้ยังไม่สามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนในแต่ละโปรแกรมได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้นักเรียนบางกลุ่มไม่ได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมกับศักยภาพของตน นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการยังขาดความยืดหยุ่นและการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละโปรแกรม ครูผู้สอนต้องดำเนินการสอนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้โดยรวม และขาดแนวทางที่ชัดเจนในการปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทำให้บางกลุ่มไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน (โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย, 2566)

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะการศึกษาเชิงลึกถึงแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เพื่อให้สามารถสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการให้กับผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ระเบียบวิธีวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และคณะครูโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 197 คน รวมทั้งสิ้น 202 คน กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน ครูผู้สอนจำนวน 127 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970) โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 132 คน ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามประกอบไปด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารวิชาการ จำนวน 7 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวัดตัวแปรในการวิจัย กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรและกรอบการวัดตัวแปร จากนั้นสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน จากนั้นตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67– 1.00 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค แบบสอบถามในส่วน of สภาพปัจจุบันได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.985 การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ส่งถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน ได้รับการตอบรับครบถ้วนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สรุปผลการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลทั้งหมดมารวมกัน จัดหมวดหมู่ และดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ทำการวิเคราะห์โดยการแยกข้อมูลตามตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยวิธีการหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เป็นภาพรวมและรายข้อทั้ง 7 ด้าน

ระยะที่ 2 ศึกษาปัจจัยในการบริหารวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา หัวหน้างานวิชาการโรงเรียน หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้างานทะเบียนนักเรียนและวัดผลประเมินผล ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารงานวิชาการ รวมทั้งสิ้น 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับเหตุปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับเหตุปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ โดยศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ได้แก่ 1. ปัจจัยภายใน 2S4M (พินิจ มีคำทอง และโกวิทย์ แสนพงษ์, 2562) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายในของสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย โครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา (Structure:S1) ผลผลิตและบริการ (Products and Service : S2) บุคลากร (Man : M1) ประสิทธิภาพทางการเงิน (Money : M2) วัสดุทรัพยากร (Material : M3) และการบริหารจัดการ (Management : M4) 2. ปัจจัยภายนอก (STEP) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural Factors : S) ด้าน

เทคโนโลยี (Technological Factors: T) ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors : E) และด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors : P) การสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยเนื้อหาครอบคลุม 7 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 70 ข้อ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเสนอในรูปแบบความเรียง

ระยะที่ 3 นำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา หัวหน้างานวิชาการโรงเรียน หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้างานทะเบียนนักเรียนและวัดผลประเมินผล ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารงานวิชาการ รวมทั้งสิ้น 9 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยประเด็นข้อคำถามการสนทนากลุ่มมีลักษณะเป็นการสนทนาตามกรอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ครอบคลุมทั้งหมด 7 ด้าน ด้านละ 4 ประเด็น รวมทั้งหมด 28 ประเด็น การสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ โดยเลือกจากด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงที่สุด ในแต่ละด้านมาวิเคราะห์ร่วมกับผลการศึกษาปัจจัยในการบริหารงานวิชาการเพื่อร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนที่สามารถตอบสนองต่อความแตกต่างของกลุ่มโปรแกรมการเรียนทั้ง 4 กลุ่ม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขร่างแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม ขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น และร่วมพิจารณาความเป็นไปได้ของแนวทางแต่ละข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเสนอในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ผลศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 132 คน โดยจำแนกตามตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1.1.1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.79 และเป็นครู จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 96.21 จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 อายุงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75 อายุงานระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และ 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม

ข้อ	การบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.50	0.16	มาก	4.77	0.15	มากที่สุด
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.66	0.18	มากที่สุด	4.75	0.14	มากที่สุด
3	ด้านการวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.49	0.25	มาก	4.91	0.11	มากที่สุด
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.34	0.32	มาก	4.95	0.08	มากที่สุด
5	ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.42	0.26	มาก	4.92	0.08	มากที่สุด
6	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.47	0.26	มาก	4.93	0.07	มากที่สุด
7	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.50	0.19	มาก	4.88	0.04	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.48	0.16	มาก	4.88	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ทั้ง 7 ด้าน สภาพปัจจุบันพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.66$, S.D.= 0.18) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.16) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.34$, S.D.= 0.32)

และสภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.08) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.07) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.14)

2. ผลการศึกษาปัจจัยในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยภายใน (2S4M)

การบริหารงานวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายให้ความสำคัญกับ โครงสร้างและนโยบายที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการวัดผลให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนการบริหารทรัพยากรและงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีบทบาทสำคัญ โดยการสนับสนุนให้ครูพัฒนาทักษะวิจัยและนำผลวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอน โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และนวัตกรรม เช่น ห้องสมุดดิจิทัลและอุปกรณ์เทคโนโลยี การนิเทศการศึกษา ควรมุ่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการสอน และ ระบบประกันคุณภาพภายใน ต้องมีมาตรฐานที่ชัดเจนเพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2.2 ปัจจัยภายนอก (STEP)

ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่ช่วยพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการสอนออนไลน์ เทคโนโลยียังช่วยพัฒนาทักษะของครูและนักเรียน ทำให้เข้าถึงความรู้ได้สะดวก ด้านการวัดผล สถานะทางเศรษฐกิจมีผลต่อความเท่าเทียมในการศึกษา โรงเรียนควรมีมาตรการช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน เช่น ทุนการศึกษาและอุปกรณ์การเรียน นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยสนับสนุนการวิจัย ลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านการนิเทศ เทคโนโลยีช่วยติดตามและประเมินผลได้ง่ายขึ้น ส่วนปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ส่งผลต่อมาตรฐานและระบบประกันคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรมุ่งเน้นหลักสูตรมาตรฐานสากล พัฒนาทักษะ STEM การคิดเชิงวิเคราะห์ และการสื่อสารระดับโลก ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรให้

ทันสมัย ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านโครงการ และติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง ควรออกแบบหลักสูตรที่เน้นทักษะวิชาชีพ ผ่านการฝึกปฏิบัติจริงและ Work-Based Learning ศึกษาความต้องการตลาดแรงงาน จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรม และใช้ผลการฝึกงานเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของหลักสูตร กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมทักษะและศักยภาพเฉพาะด้าน ควรพัฒนาหลักสูตรที่สนับสนุนความสามารถพิเศษ เช่น กีฬา ดนตรี และศิลปะ ใช้เทคนิคการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง สนับสนุนการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ พร้อมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มโปรแกรมพัฒนาทักษะชีวิตและการเป็นผู้นำ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตและภาวะผู้นำ ผ่านกิจกรรมฝึกอบรม โครงการจิตอาสา และสถานการณ์จำลอง สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านโครงการเพื่อสังคม และติดตามผลพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาการคิดวิเคราะห์และวิจัยทางวิชาการ ผ่านโครงการทางวิทยาศาสตร์-กฎหมาย ใช้ห้องเรียนออนไลน์ และประเมินผลด้วยมาตรฐานสากล กลุ่มโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงและฝึกงานในสถานประกอบการ ใช้ Work-Based Learning, AR/VR และวัดผลจากอัตราการปฏิบัติงาน กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมทักษะและศักยภาพเฉพาะด้าน ฝึกทักษะกีฬา ดนตรี ศิลปะด้วยโค้ชมืออาชีพ เทคโนโลยีวิเคราะห์ทักษะ และแข่งขันระดับประเทศ-นานาชาติ ประเมินผลจากรางวัลและการเข้าสู่การมีอาชีพ กลุ่มโปรแกรมพัฒนาทักษะชีวิตและการเป็นผู้นำ พัฒนาทักษะชีวิตและภาวะผู้นำผ่านกิจกรรมจิตอาสา Soft Skills และการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง วัดผลจากโครงการที่นักเรียนดำเนินการเอง

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรมุ่งเน้นการวัดผลที่สะท้อนมาตรฐานระดับสูงและความสามารถเชิงลึกของผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์การวัดผลที่ครอบคลุมทักษะการคิดวิเคราะห์ การวิจัย และการแก้ปัญหาซับซ้อน ควบคู่กับการทดสอบมาตรฐานสากล กลุ่มโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง ควรเน้นการวัดผลจากการฝึกปฏิบัติจริงและการประเมินโดยสถานประกอบการ พัฒนาระบบการวัดผลที่สะท้อนสมรรถนะทางอาชีพ ใช้แฟ้มสะสมผลงาน และข้อมูลจากสถานประกอบการเป็นเครื่องมือวิเคราะห์คุณภาพของหลักสูตร กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมทักษะและศักยภาพเฉพาะด้าน ควรการวัดผลมุ่งเน้นที่ผลงานจริง เช่น การแข่งขัน การแสดง และการสอบคัดเลือก ใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และเทคโนโลยีวิเคราะห์ศักยภาพ กลุ่มโปรแกรมพัฒนาทักษะชีวิตและการเป็นผู้นำ ควรการวัดผลสะท้อนภาวะผู้นำ ทักษะการทำงานเป็นทีม และความคิดสร้างสรรค์ ผ่านโครงการพัฒนาผู้นำ กิจกรรมชุมชน และการประเมินจากเพื่อนร่วมโครงการ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรสนับสนุนการวิจัยที่พัฒนาการเรียนรู้เชิงลึกและเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย โดยสำรวจผลสัมฤทธิ์ของ

ผู้เรียน วิเคราะห์แนวทางการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมถึงสนับสนุนการเผยแพร่องค์ความรู้และจัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยของครูและนักเรียน กลุ่มโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง ควรเน้นการวิจัยที่เชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมและสามารถนำไปใช้จริงในสถานประกอบการ ศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน วิเคราะห์ช่องว่างของการเรียนการสอน ส่งเสริมการทำวิจัยเชิงปฏิบัติ และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบโจทย์อาชีพ พร้อมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำเสนอผลการวิจัยร่วมกับภาคธุรกิจ กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมทักษะและศักยภาพเฉพาะด้าน ควรมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะทาง โดยศึกษาวิธีฝึกซ้อมที่มีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีช่วยวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน และปรับปรุงกระบวนการฝึกฝนให้เหมาะสมกับแต่ละสาขา กลุ่มโปรแกรมพัฒนาทักษะชีวิตและการเป็นผู้นำ ควรใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและภาวะผู้นำ วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้นำยุคใหม่ ส่งเสริมโครงการที่สร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อสังคม

3.5 ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรเน้นแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ระดับสูง ห้องปฏิบัติการออนไลน์ และแพลตฟอร์มเรียนรู้อัจฉริยะ สนับสนุนการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้ขั้นสูง พร้อมทั้งอบรมครูเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมจำลอง พร้อมบูรณาการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ สนับสนุนเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วัดผลจากการปฏิบัติงานของนักเรียน กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมทักษะและศักยภาพเฉพาะด้าน ใช้เทคโนโลยีช่วยฝึกซ้อม ส่งเสริมการเรียนรู้แบบไฮบริด และวัดผลจากการแข่งขันระดับประเทศและนานาชาติ กลุ่มโปรแกรมพัฒนาทักษะชีวิตและการเป็นผู้นำ สนับสนุนการใช้โปรแกรมฝึกภาวะผู้นำกิจกรรมภาคสนาม และเวิร์กช็อปด้านการบริหารจัดการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะผู้นำและการทำงานเป็นทีม วัดผลจากโครงการที่นักเรียนดำเนินการเองและแนวความคิดพัฒนาภาวะผู้นำ

3.6 ด้านการนิเทศการศึกษา

กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงลึกและเทคนิคการสอนที่ทันสมัย พร้อมส่งเสริมการใช้ AI และเทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูล วัดผลจากคุณภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง ควรสนับสนุนการฝึกปฏิบัติจริงและการเรียนรู้จากสถานประกอบการ นิเทศโดยร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญจากอุตสาหกรรม เทคโนโลยีใหม่ วัดผลจากการประเมินของสถานประกอบการและความสามารถของนักเรียนในงานจริง กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมทักษะและศักยภาพเฉพาะด้าน ควรส่งเสริมการนิเทศที่พัฒนาทักษะเฉพาะด้าน ใช้เทคโนโลยีช่วยวิเคราะห์การเคลื่อนไหวและระบบฝึกซ้อมดิจิทัล วัดผลจากการแข่งขันและการยอมรับในวงการมืออาชีพ กลุ่มโปรแกรมพัฒนาทักษะชีวิตและการเป็นผู้นำ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาภาวะผู้นำและ

ทักษะชีวิตผ่าน การฝึกอบรมภาคสนาม กิจกรรมเพื่อสังคม และการอภิปรายเชิงสร้างสรรค์วัดผลจากโครงการที่นักเรียนดำเนินการเองและการสะท้อนผลลัพธ์จากเพื่อนร่วมกิจกรรม

3.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนผ่านระบบวิเคราะห์ผลการเรียนรู้แบบเรียลไทม์พร้อมมอบครูให้มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานสากลและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย กลุ่มโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง ควรพัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานประกอบการ และสร้างศูนย์ฝึกอบรมในโรงเรียนใช้แฟ้มสะสมผลงานและการประเมินจากสถานประกอบการ เป็นเกณฑ์ประเมินคุณภาพของหลักสูตร พร้อมติดตามอัตราการมีงานทำของนักเรียน กลุ่มโปรแกรมส่งเสริมทักษะและศักยภาพเฉพาะด้าน ควรใช้มาตรฐานการแข่งขันกีฬา ดนตรี และศิลปะ เป็นเกณฑ์ประเมินผล โดยสนับสนุนอุปกรณ์ฝึกซ้อมที่ได้มาตรฐาน เวทีแสดงความสามารถ และการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ วัดผลจากรางวัลที่ได้รับ และพัฒนาการของนักเรียนก่อน-หลังฝึกซ้อม กลุ่มโปรแกรมพัฒนาทักษะชีวิตและการเป็นผู้นำ ควรพัฒนามาตรฐานที่ส่งเสริมภาวะผู้นำและคุณลักษณะของพลเมืองที่ดี ผ่านโครงการจิตอาสา กิจกรรมพัฒนาสังคม และการฝึกอบรมภาคสนาม วัดผลจากการมีส่วนร่วมของนักเรียนและความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมโครงการ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย พบว่า ภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรก โดยถือว่าการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการอย่างจริงจัง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับปาริชาต สุนทร (2560) ซึ่งได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีการให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการจัดให้มีคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง คณะกรรมการบริหารงานวิชาการมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาปัจจัยในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย โดยใช้หลักการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Environment) 2S4M และปัจจัยภายนอก (External Environment) STEP พบว่าทั้งปัจจัยภายใน ด้านโครงสร้างและ

นโยบาย ด้านผลผลิตและการบริการ ด้านบุคลากร ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยภายนอก ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและกฎหมาย ล้วนส่งผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น สอดคล้องกับงานวิจัย กรณีการอรรถชัชยะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายและทิศทางการศึกษา ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยด้านการเมืองและความมั่นคง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอกและภายใน ในการวางแผนและดำเนินการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. ผลการศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย อภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

การบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีแนวทางที่บูรณาการองค์ประกอบสำคัญหลายด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การจัดหาแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยี ระบบนิเทศ ตลอดจนการประกันคุณภาพ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบต้องมีการเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ควรสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เน้นการพัฒนาทักษะ STEM การคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารในระดับสากล ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริงและการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย ต้นติวพัฒนานันท์ (2561) ที่เน้นการใช้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้ดีขึ้น ขณะเดียวกัน การเรียนรู้แบบปฏิบัติการและการฝึกงานในสถานประกอบการเป็นอีกแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ด้านการวัดผลและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องสะท้อนมาตรฐานของแต่ละกลุ่มวิชา โดยเน้นทั้งทักษะวิชาการ วิชาชีพ และคุณลักษณะของพลเมืองที่ดี ซึ่งงานวิจัยของ รัชณี ปัญญา (2563) พบว่าการวางแผนการวัดผลที่มีระเบียบและครอบคลุมช่วยให้การประเมินผลตอบสนองต่อเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ โดยต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์ที่ชัดเจนเพื่อให้แนวทางการบริหารมีประสิทธิภาพ (สุริยา พรหมวิชัย, 2561) ซึ่งการศึกษาความต้องการของผู้เรียนและสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้ทุกระดับ โดยควรมีการจัดหาเครื่องมือที่ทันสมัย เช่น ห้องปฏิบัติการออนไลน์ ศูนย์ฝึกอบรม และเทคโนโลยีวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระพงษ์ แก้ว (2562) เรื่อง การพัฒนาศึกษายภาพครูในการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้โรงเรียนบ้านนาฮี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่พบว่าการรับฟังความคิดเห็นของครูและการวิเคราะห์ความต้องการด้าน เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ระบบนิเทศ การศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องสามารถติดตามและพัฒนาคุณภาพการสอนได้อย่างต่อเนื่อง โดยการใช้ เทคนิคที่หลากหลาย เช่น การนิเทศผ่าน AI และการร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ การประกัน คุณภาพและความยั่งยืนของการบริหารงานวิชาการ ระบบประกันคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการติดตาม ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและประเมินคุณภาพของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษา อย่างมีคุณภาพและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง งานวิจัยของ พัฒนธนา จิตร์ยิ้ม (2561) ชี้ว่าการ ตรวจสอบความพร้อมของครูและบุคลากรช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา และการอบรมสามารถเสริม ศักยภาพครูให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสรุปได้ว่า การ บริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกันระหว่างการพัฒนาหลักสูตร การ จัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การจัดหาแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยี ระบบนิเทศ และการประกันคุณภาพ โดยต้องอาศัยแนวทางที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ บริบทของสถานศึกษา การผสมผสานแนวคิดเชิงวิเคราะห์และการบูรณาการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพจะ ช่วยให้สถานศึกษาสามารถสร้างความเป็นเลิศทางการศึกษาได้อย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้าง ความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และจากผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการ บริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงถึงความต้องการใน การพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นจึงควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนว ทางการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการวิจัย

2. ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างและนโยบายที่ชัดเจน เป็นปัจจัยภายในสำคัญที่ช่วยให้การ บริหารงานวิชาการมีความเป็นระบบและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ส่วน ปัจจัย ภายนอก เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีบทบาทสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และสื่อการ สอนให้ทันสมัย นอกจากนี้ การวัดผลและประเมินผลต้องคำนึงถึงความยุติธรรมและความแตกต่างของ ผู้เรียน การบริหารทรัพยากรอย่างเหมาะสมและการส่งเสริมการวิจัยยังช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ ยั่งยืน เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ควรศึกษาการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี

ดิจิทัล ในสถานศึกษา โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย รวมถึงการพัฒนา ศักยภาพของครูในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

3. จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียนของ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย พบว่า การวิเคราะห์สถานการณ์และข้อมูลพื้นฐานอย่างเป็น ระบบ การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน การดำเนินงานโดยเน้นการพัฒนาทักษะครู การใช้เทคโนโลยี และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มี คุณภาพ พร้อมทั้งการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงและยกระดับมาตรฐานการศึกษา ดังนั้น จึงควร ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างความเป็น เลิศทางการศึกษาอย่างยั่งยืน การศึกษาวิจัยนี้ควรมุ่งเน้นการวิเคราะห์และออกแบบรูปแบบการบริหารงาน วิชาการที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการ พัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยนี้ได้นำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศให้กับผู้เรียน โดยเน้น การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่ง เรียนรู้และเทคโนโลยี ตลอดจนระบบนิเทศและประกันคุณภาพ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ บริหารงานวิชาการประกอบด้วยปัจจัยภายใน เช่น โครงสร้างและนโยบายสถานศึกษา การบริหาร ทรัพยากร และคุณภาพบุคลากร และปัจจัยภายนอก เช่น เทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และ นโยบายการศึกษา แนวทางสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพทางการศึกษา ได้แก่ การออกแบบหลักสูตรที่ สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและความต้องการของตลาดแรงงาน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง การศึกษาช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติจริงและโครงการจิตอาสาเป็นสำคัญในการพัฒนา ทักษะชีวิตและภาวะผู้นำ นอกจากนี้ การพัฒนาระบบนิเทศและประกันคุณภาพที่มีมาตรฐานจะช่วยให้การ บริหารงานวิชาการมีความยั่งยืนและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา อรรถชัยยะ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ธีระพงษ์ แก้ว. (2562) การพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้โรงเรียนบ้านนาฮี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปาริชาติ สุนทร. (2560). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- พัฒนธนา จิตร์อิม. (2561). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้การสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พินิจ มีคำทอง, & โกวิท แสนพงษ์. (2562). เทคนิคการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 9(3), 111-120.
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2560). การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รัชณี ปัญญา. (2563). การประเมินผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย. (2566). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย. เชียงราย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2565). สรุปผลการประเมิน PISA 2022 วิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์.
- สมชาย ต้นติวณานันท์. (2561). การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุรียา พรหมวิชัย. (2561). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.